

Interview Bouwmeester Peter Swinnen en minister Philippe Muyters over toekomst Vlaamse huisvesting

‘Afgelegen wonen moet duurder worden’

Ieder zijn eigen huis, eigen tuin, eigen grasmachine. Het zal in de toekomst niet meer zo vanzelfsprekend zijn, zegt Vlaams minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters (N-VA).

Ann Van den Broek

In deSingel in Antwerpen loopt sinds vrijdag *The ambition of the territory*, een tentoonstelling die tot nadenken aanspoort over hoe Vlaanderen er over enkele decennia zal uitzien. Dat zal en moet anders zijn dan nu het geval is, zijn de Vlaamse Bouwmeester Peter Swinnen en Vlaams minister Philippe Muyters het eens. “We moeten ons aanpassen aan de wijzigende samenleving.”

Wat is het probleem?

Muyters: “Tegen 2050 zijn we met 1 miljoen Vlamingen extra. Dat is een enorme toename en dus zullen we keuzes moeten maken. Willen we dat iedereen dan nog steeds zijn eigen eengezinswoning zet? Dat we allemaal naast elkaar blijven bouwen? We moeten ons durven afvragen of dat vol te houden is. Om Vlaanderen leefbaar te houden, zullen we *out of the box* moeten denken.”

Swinnen: “De Confederatie Bouw pleitte er vorige week in *Terzake* nog voor om alle nog beschikbare bouwgebieden in een keer vrij te geven. Wel, ik denk dat dat een catastrofe zou zijn. Het enige wat je ermee bereikt, is dat je de bouw misschien voor een korte termijn redt. Dat soort uitspraken zijn oude cultuur, dat kan niet meer. De Vlaming moet stoppen met gecrispeerd op zijn stuk kavel te zitten.”

We mogen dus geen huizen meer bouwen?

Muyters: Natuurlijk wel. We gaan niet zeggen dat er geen steen meer op elkaar gelegd mag worden en we evenmin alle 80-jarigen dwingen om hun grote huizen in te ruilen voor compactere woningen. We kunnen dat wel aanmoedigen, net zoals we andere dingen kunnen ontmoedigen.

“Wie er bijvoorbeeld voor kiest om ergens helemaal op zichzelf te gaan wonen, zal dat voelen in zijn portemonnee. Een afgelegen bouwgrond is dan bijvoorbeeld duurder. Openbare nutsvoorzieningen zijn duurder. De post, idem. Wie zo wil wonen, zal moeten betalen voor die luxe. De belastingbetaler moet in de toekomst toch niet meer opdraaien voor wie per se apart wil gaan wonen?”

Swinnen (*knikt*): “Wie niet wil meedraaien in het nieuwe beleid, zal niet op dezelfde manier behandeld kunnen worden. De maatschappelijke verantwoordelijkheid is te groot om koppig aan zeggende verworvenheden vast te houden.”

Hoe zullen we dan wel moeten gaan wonen?

Swinnen: “Collectief. We zullen dingen moeten delen met onze burens. Na de

● Philippe Muyters en Peter Swinnen: ‘De Vlaming moet stoppen met gecrispeerd op zijn stuk kavel te zitten.’ © TIM DIRVEN

Tweede Wereldoorlog heeft men goedkope staatsleningen uitgeschreven om de woningbouw te stimuleren. In enkele jaren tijd verzezen er 400.000 woningen. Maar als wij tegen 2030 330.000 wooneenheden moeten voorzien, zal dat anders moeten. De beschikbare grond is eindig.

“Pas op, op alle woongebieden die nog aangesneden kunnen worden, kunnen we perfect dat miljoen extra inwoners huisvesten. Maar dat willen we toch niet

‘Tegen 2050 zijn we met een miljoen Vlamingen extra. We moeten keuzes maken’

PHILIPPE MUYTERS (N-VA)
VLAAMS MINISTER VOOR RUIMTELIJKE ORDENING

doen? We gaan toch niet opnieuw dezelfde – *excusez le mot* – diarree produceren? We moeten aan de tekentafels gaan zitten en bouwen aan hoe onze toekomst eruit zal zien. De wortels zullen dezelfde blijven, we wonen namelijk al sinds de 12de eeuw min of meer op dezelfde manier. Die wortel moet je niet uittrekken, dat doet pijn. Maar je moet er wel op toezien dat wat eruit groeit, kwaliteitsvol is. Daarvoor moet het beleid hele duidelijke keuzes maken.”

Muyters: “Vaak vinden we delen de

normaalste zaak van de wereld. Op vakantie, bijvoorbeeld, wanneer we samen met andere families van één zwembad genieten. Kangoeroewoningen vinden ondertussen al ingang. Onlangs hoorde ik van iemand die een huis gebouwd heeft, boven op dat van zijn ouders. Die hoeft dus al geen bouwgrond meer te kopen. Ik ben ervan overtuigd dat wanneer de Vlaming beseft wat de voordelen zijn, hij voor de collectieve formule te vinden is. Wie een grasmachine deelt met zijn buurman, kan zich misschien een betere machine permitteren. Plots behoort een zwembad, of een sauna tot de mogelijkheden. Door te delen besparen we op plaats.”

U klinkt optimistisch, maar gaat u de bouwgekke, op privacy beluste Vlaming echt zover krijgen?

Muyters: “Daarom moeten we nu beginnen met het creëren van een draagvlak. Het probleem scherpstellen en mensen bewust maken is de allereerste stap. De opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen moet daarbij helpen.”

Swinnen: “Ruimtelijke planning is nu voor velen de vijand. Terwijl ik ervan overtuigd ben dat ruimtelijke ordening net federerend kan werken. Een trendbreuk is noodzakelijk. Op een gegeven moment zullen we moeten beslissen hoe Vlaanderen optimaal ingedeeld wordt. Vergelijk het met een koe. Elk stuk kun je opeten, elk stuk is lekker. Anders, maar lekker. Het enige verschil is dat er van het ene wat meer aanwezig is dan van het

andere. Ik denk dat Vlaanderen zo’n koe is, die onder te verdelen valt in strategische zones. Ieder gebied heeft zijn eigen DNA, dat moeten we tot zijn recht laten komen. Vandaag is Vlaanderen te veel een gelijkmatige soep. We moeten niet alles overal willen. De expo in deSingel laat dat heel goed zien.”

“Dat wil misschien ook zeggen dat we de woonsten voor dat miljoen extra inwoners niet gelijkmatig moeten ver-

‘We zullen collectief moeten gaan wonen en dingen moeten delen met onze burens’

PETER SWINNEN
VLAAMS BOUWMEESTER

spreiden. Misschien is het ene gebied wel beter geschikt dan het andere. Voor landbouw net hetzelfde. En blijven we overal windmolens plaatsen of kiezen we op termijn voor geothermie? Daarover hebben we met het VITO in Mol een studie lopen. Voor Limburg kan dan een nieuwe toekomst weggelegd zijn als ‘batterij van Vlaanderen’, want dat is de regio die het meest in aanmerking komt voor de opwekking van dit soort groene energie.

“Al die dingen hangen samen. Hoe willen wij wonen, hoe gaan we energie

delen, wat verwachten we van onze voedselproductie, hoe gaan we ondernemen? Daarover moeten we nadenken wanneer we onze ruimtelijke ordening op orde willen krijgen voor de toekomst.”

Wanneer gaan we concreet iets zien van die veranderingen?

Muyters: “Als we nu beginnen discussiëren over wat we precies willen, zouden in het nieuwe Vlaamse regeerakkoord van 2014 de elementen moeten staan zodat er aan de uitvoering gedacht kan worden. Maar dat wil niet zeggen dat er ondertussen niks gebeurt. Een voorbeeldje: ruimtelijke uitvoeringsplannen in overstroomingsgebieden worden al niet meer goedgekeurd.”

Is men hier in Wallonië en de rest van Europa ook zo mee bezig?

Muyters: “We zijn nogal innovatief op dat vlak.”

Swinnen: “Vlaanderen is een laboratorium van hoe men in Europa kwaliteitsvol kan leven. Labogewijs moeten we dingen testen via proefprojecten. Ik heb er samen met de ministers Freya Van den Bossche (sp.a) en Jo Vandeurzen (CD&V) telkens vijf lopen, respectievelijk over collectief wonen en over zorgwonen. Zulke dingen moeten we meer doen. We moeten onze nek uitsteken.”

The Ambition of the Territory
nog tot 6 januari 2013 in deSingel in Antwerpen.